

τόν γιού του Μπούρχαμ και δεν μπορούσε να τόν υποφέρει. Οί δυο αξιωματικοί ήταν κατακοπιά, πεινασμένοι και χωρίς κέφι.

—Μου φαίνεται πολύ αόστηρή η διαταγή του δουκός, είπε ο νεώτερος αξιωματικός. Θα μπορούσαμε περιφημία να ξεοικονομήσουμε τις ανάγκες του στρατού, αν μιάς επέτρεπαν να παίρνομε. Έστω και διά της θίας, τις τροφές που μιάς χρειάζονται.

—Ο Μπούρχαμ όμως τού άπάντησε άποτομα:

—Μέ συγχωρείτε, άντιυταγματάρχα, μά δέν μ' άρέσει να συζητούνται ή διαταγές τού στρατάρχου. Ό κανονισμός λέει, πώς, όποιος συλληθή ή κλέψη, θα κρεμασθή. Θα εφαρμόσω τήν ποινή σέ όποιον τολμήσει να παραβή τή διαταγή. Όσοσο άν πείς προτιμάτε ένα καλό γέμισμα, από τή ζωή σας, προμηθευθήτε τού άρνι που θέλετε να φάτε και σας ύποσχομαι να μη σάς κρεμάσω πριν να χορτάσετε καλά!

Κι' ένδ' ο Μπούρχαμ γελούσε ακόμα γιά τόν άστεϊσμό του, ό αξιωματικός φώναξε:

—Νά, υνταγματάρχα μου, άλλη μιά περίπτωση κλοπής. Οί άθλιοι, παρ' όλη τήν αούτηρότητα τής τιμωρίας, άρχισαν πάλι να κλέβουν!

—Ε! μάς; φώναξε ό Μπούρχαμ θυμωμένος. Τολμούν, μπροστά στή πόρτα μου ακόμα; Μά θα τού πληρώσουν άκριβα.

Στό μισοσκόταδο, διέκριναν έναν άνθρωπο, που έφαιγε τρέχοντας, ένδ' κάτω από τού μαδιά του, άκουγότουσαν ή φωνές μιάς μισοπνιγμένης χήνας!

—Ασφαλώς αυτή τή χήνα δέν θα τήν πλήρωσει! είπε ό άντιυταγματάρχης.

—Δέν θ' άργήσουμε να τού μάθουμε αυτό! είπε ό Μπούρχαμ, σπυρναίνοντας τ' άλογο του.

Ο άντιυταγματάρχης τού άκόλουθησε. Προσπέρασαν τόν φυλάκα και οί δυο αξιωματικοί στάθηκαν μπροστά του.

—Άλτ! φώναξε ό Μπούρχαμ.

Ο κλέφτης στάθηκε άμέσως σέ στυαί προσοχής. Τήν ίδια στιγμή, ή χήνα, ξεφύγοιτας άπ' τά χέρια του, πέταξε μακριά.

Έκείνη τή στιγμή, τά μάτια τού υνταγματάρχου και τού κλέφτη διασταυρώθηκαν και ό ένας άναγνώρισε τόν άλλον. Και οί δυο είχαν άντιμετώπισε πολλές φορές τόν θάνατο από κοντά, χωρίς να δεικνύσαν ποτέ.

Άλλά, στήν περίσταση αυτή, και και θιά τά μάτια τους άντικρύστηκαν, έννοιασαν και οί δυο κάτι να σπάξη μέσα τους. Κατάλασαν, πώς τά θείρα τους έθνησαν μονομιάς, γιατί ό κλέφτης, ό καταδικασμένος σέ άτιμωτικό θάνατο, ήταν ό μονάρχιδος γιός του υνταγματάρχου...

—Τί έκρυβες κάτω από τού μαδιά σου; ρώτησε ό υνταγματάρχης μέ φωνή παγερή.

—Μιά χήνα, υνταγματάρχα.

—Τήν πλήρωσε;

—Όχι, υνταγματάρχα.

—Σού τήν έδωσαν;

—Όχι, υνταγματάρχα.

—Τήν έκλεψες λοιπόν;

Τό αίμα ανέθηκε στό πρόσωπο τού νέου.

—Ήταν λάφυρο πολέμου! άπάντησε ό νέος περιφημά.

Ο Μπούρχαμ, στειχωρμένος, έφερε τού χέρι του στό μέτωπό του και σκούπισε τόν ιδρώτα του. Καθώς όμως έννοιασε τού επίμοιο, ειρωνικό έλέημα του άντιυταγματάρχου, παρασημένο άπάνω του, ρώτησε ψυχρά:

—Γνωρίζεις τίς διαταγές τού δουκός;

—Μάλιστα, υνταγματάρχα μου.

—Γνωρίζεις επίσης ποιά είνε ή ποινή;

—Μάλιστα, υνταγματάρχα.

—Έχεις καμιά δικαιολογία;

—Καμιά!

Τότε ό Μπούρχαμ, γυρίζοντας πρós τού σπιόδο του, είπε:

—Άντιυταγματάρχα, καλέσατε τού έκτελεστικό άπόσπασμα.

Σέ λίγο, ένας λοχαγός φάνηκε μέ τους άνδρας του. "Ένας λοχαγός κρατούσε τού σκηνί! Λίγο παρέκει, θρισκόταν ένα ψηλό δένδρο, μοναχικό άόσιο, μέ τους άτλαμένους κλώνους του έτοιμους να παραλάβουν τού θύμα τους...

—Αυτό τού δένδρο είνε καταλληλό, λοχαγέ! είπε ό Μπούρχαμ μέ θαθεία, πνιγμένη φωνή. Φροντίσατε να είνε ταχύς, ώστε ό καταδικός να μην ύποφέρει πολύ!...

—Συνταγματάρχα, ρώτησε ό καταδικός, μου έπιτρέπετε να σάς άμνηλώσω ιδιαιτέρως;

—Αυτό άντιβαίνει στήν πειθαρχία. Ό,τι δήποτε θέλεις να μου πής, πρέπει να άκούσθ άπ' όλους. Άν θέλεις, μπορείς να μου μιλήσης έδώ...

Ο νέος πλησίασε στό άλογο τού πατέρα του και άκούμπησε τού χέρι του άπάνω στή σέλα του. Είχε νυχτώσει πιά, σκεθύ, μά ό λοχαγός, μέ θεσάσεις, πος είδε τού χέρι τού Μπούρχαμ να πέφτη, τάχα τυχαίως, άπάνω από χέρι

του άτυχου νέου και να τού κρατά σφιχτά ως τού τέλος τής συντομής όμιλίας τους.

—Ήθελα να σάς πώ, είπε ό νέος μέ σταθερή φωνή, πώς έκτελώντας έτοι τού καθήκον σας, τιμάτε τήν Πατρίδα σας. Είμαι περιήφανος γιατί είμαι γιός σας και γιατί ύπηρετήσα ύπς τίς διαταγές σας. Έλπίζω να πέθανω μέ γενναϊότητα, ώστε να φανώ άντάξιος τού πατέρα μου και τού συντάγματός μου. Σάς, παρακαλώ, να πήτε στή μητέρα μου, πώς ή καταδική μου ήταν δίκαια και πώς άν έσφαλα, πέθανα όμως μέ θάρρος... Χάιρετε, υνταγματάρχα μου!...

Ο νέος έσφιξε τού χέρι τού θουβού σαν άγαλμα καθ'ιλλάρη, όπισθοχώρησε, χαϊρέθηκε και περιέμεινε.

Η έκτέλεσις έγινε ταχύτατα. Μερικές διαταγές έδόθησαν, μιά σούτημη προσευχή άκούστηκε κ' ένα σόμα αιώρειτο σέ άίγο στό κενό, πρós παραδειγματισμόν εκείνων που θα τολμούσαν να παραβούν τίς διαταγές τού δουκός.

Ός τού τέλος, τού φριχτό τέλος, ό Μπούρχαμ άκλόνητος παρακολούθησε τή φρικαστική τραγωδία. Κατόπι, ό τραγικός πατέρας, μ' ένα μουγκρησιόμ πληγμένου θηρίου, σπιρνούσαστ' άλόγο του κι' έφυγε μέ καλπισμό γυρίζοντας στή σκηνή του. Ο άντιυταγματάρχης θέλησε να τόν άκόλουθησθ. Μά, ό Μπούρχαμ, μέ αλλοιομένη από τόν πόνο φωνή, που όλοι τόν άκουσαν, φώναξε:

—Τραβήξτε τόν δρόμο σας, κύριε, και άφήστε με να τραβήξω τόν δικό μου. Μη τολμήσετε ποτέ να μου άποτεινετε τόν λόγο ως φίλος... ποτέ! άν αγαπάτε τή ζωή σας!... Έχετε παιδιά και οικογένεια στήν Άγγλία... Πηγαίνετε στή σκηνή σας κ' εύχαριστήσατε τού θεό γιά τού παιδιά σας κοιμούνται κάτω από στέγη και δέν θα παγώσουν κρεμασμένα άπ' ένα δένδρο, ένω τά κοσμάκια ξεσχίζουν τίς σάρκες των, έπως σιμβαίνει μέ τού παιδι μου... τού δυστυχισμένο μου παιδι!... Φύγετε!... Φύγετε, πριν σας κάνω κακό!...

Από τότε ό υνταγματάρχης δέν είνε πιά ό ίδιος. Μέ καταπληθί ό συνάδελφός του, είχαν τήν άλλη μέρα, πώς τά μαλλιά του είχαν άσπίρει. Ο Μπούρχαμ είνε μελαγχολικός και σιωπηλός, αλλά έξακολουθεί να είνε καλός για όλους. Έγινε τόσο όρημτικός και ριψοκίνδυνος στίς μάχες, ώστε πολύ γρήγορα, ό συνάδελφός του άντελήφθησαν πός έπιζητούσε ιόν θάνατο.

Αυτή είνε ή ιστορία τού άνθρώπου που είδες. Απόψε ή αύριο, άν δέν άπαύσεται, ή κρίσιμη μάχη θα δοθή!... Είθε να βρθ' ό δυστυχισμένος αυτός τήν άνάπαυι τού τόσο λαχταράει!...

Σαφνικά, εκείνη τή στιγμή, ή μουσική έπαψε άπότομα. Άπο μακριά, άκούσθηκαν ή σάλπιγγες τού καλούσαν αέ συναγερό. Μιά γενική σύγκληση έπακολούθησε. Ο αξιωματικός άρπάσαν τά σπαθία τους κ' έτρεχαν στή φωνή τού τους καλούσε. Φωνή μάχη, φωνή θανάτου!

Γιά τελευταία φορά, είδα μία στιγμή στήν έξοδο τής σάλλας τού χορού, τόν Μπούρχαμ. Τό πρόσωπό του ήταν άώχρο μά ή ήρεμο. Διεκρινά όμως στί μάτια του μια φλόγα έλλίπδια και άνυπομονιασε.

Άρες άγωνίας πέρασαν! Φοβεράς άγωνίας γιά μιάς, που θρισκόνασε τότε στο Μέτωπο. Τέλος, έφθασε μιά κραυγή νικης! Έμάθαμε πώς ό δουξ νίκησε στό Βατερλώ τόν Ναπολέοντα και τόν κατέστρεσε άνιόχηρο πιά! Μέ πόσες θυσίες όμως...

Ο παιδικός φίλος μου, που μέ συνόδεψε εκείνο τού θράβυ, έπεσε στο πέδινο τής τιμής μέ όλο τού γενναϊό συντάγμα του και κανένας δέν έμεινε γιά να μιάς διηγηθή τού ένδοξο τέλος αυτών τών ήρώων.

Άπό τους πρώτους επίσης έπεσε κι' ό Μπούρχαμ... Επί κεφαλής τού συντάγματός του, ριχτήκ στο κρισιμώτερο σημείο τής μάχης και σκοτώθηκε πολεμώντας σαν λιοντάρι...

Έκλαψα στήν καμαρά μου γι' αυτόν τόν άνθρωπο, που μόναχά μιά φορά τόν είχα δθ. Μά ή ζωή του ήταν άνυπόφερη και πέθανε ένδοξως!

Είνε τώρα μέ τού γιού του, εκεί που δέν φθάνουν διαταγές άνωτέρων και όπου τού καθήκον δέν χωρίζει τόσο σκληρά τόν πατέρα από τού παιδι του!...

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο... ΝΟΥΝΟΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Κάποτε, ένας άπλόκος χωρικός από τήν Μεσογία, θέλησε να καλογερείη. Πήγε λοιπόν σ' ένα μοναστήρι, όπου ένας γέρος μοναχός άρχισε να τού δείχνει και να τού εξηγή τίς άγιες εικόνες.

Όταν θούδισε και τήν εικόνα τής θαπτισείας τού Χριστού, ο χωρικός, άφοι κτύπαζε καλά-καλά τόν Ίωάννη τόν Βαπτιστή, φώναζε:

—Μπώ, σέ καλό σου, Χριστέ μου, δέν έκανες νουνο έναν άρχιτοάγγιλα, μόν' έκανες αυτόν τόν ευπόλητο.

